

KRISLAI

"Darbuojasi".
Reikia Pamislyti.
Neverta apie Jus Kalbėt.
Nusigvyveno.

Rašo R. M.

Pittsburgho draugai rašo, kad tenaitinio SLA. apskričio buvusias sekretorius, menševikas nušvilpė organizacijos \$442. Tai dar vienas pavyzdys, rodantis, kaip socialistai su tautininkais rūpinasi organizacijų reikalais! V a k a r Dėdymas, šiandien Bakanas, rytoj vėl koks nors biznierių "pasims savo".

Ir tie žmonės, kurie griebsi į savo kišenius organizacijų turta, dažniausiai pliauskia, kad "bolševikai nori pasigriebti izdus draugų".

Ar liet. darbininkų chorai negalėtų šią vasarą suruošti bent po vieną pikniką palaiškumui mūsų darbininkiškos spaudos? Tai būtų ženklas jų rūpinimosi mūsų judėjimu. Pamislykit, draugai choriečiai.

Geru pavyzdžiu mūsų chorvedžiams yra draugas Šugėris, Naujosios Anglijos chorų vadas. Jis ne tik yra geras muzikas, chorų mokytojas, bet ir politikas. Apie revoliucinio darbininkų judėjimo reikalus jis supranta taip gerai, kaip draugai, kurie tik toje srityje ir teveikia. O žino todėl, kad interesojuosi. Seka tą judėjimą. Skaito laikraščius.

Ar ne per daug, kai kurie mūsų draugai kalba apie lietuviškus smalavirius? Per didelis į juos domės kreipiamas jiems tik garbės dėdara. Pas lietuvių menševikų "judėjimas" yra ant tiek suidiotėjęs, kad nė jokia rimta kritika jų nepataisyti.

Pav., vienas iš chicagiškių menševikų taip nusišvilpė, kad šiemet nedrįso pasirodyti prieš publiką laike laisvu kapinių apvaikščiojimo. Mat, kur tik jis eina, ten jam vaidinasi nuskriaustas senas žmogus. O ant kapinių galėjo visų jo nuskriaustu žmonių "dūšios" pasirodyti.

ZINIŲ ŽINELĖS

LONDONAS.— Bekasinėjant Dorsetshire klioštorijų darbininkai surado akmeninį grabą, kuris esąs karaliaus Ethelbert'o, mirusio 865 metais.

Shanghai.— Kažin kas išlipino po tulas miesto dalis plakatus, skelbiančius: "Išžudyt užsienio policija!" Manoma, kad tai darbas provokatorių.

Vakar vakare J. V. oro biurai pranašavo, kad dar per kokias 70 valandų turėsime tokį karštį, kokis dabar viešpatauja. Per visą šalį jau numirė 140 asmenys del karščio.

Roma.— Iš pusiau oficialių šaltinių skelbiama, kad Mussolini taip silpnai jaučiasi, kad jis del to nutaręs pasitraukti iš premjero vietos.

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis.
Išeina Kasdien Apart Nedėdienių.

L A I S V E

LITHUANIAN DAILY

No. 133

TELEPHONE STAGG 3878 Brooklyn, N. Y., Šubata, 6 d. Birželio (June), 1925

Pavienio Numerio Kaina 4c.

Metai XV, Dienraščio VII

Pažangieji Mainieriai Reikalauja Šaukti Unijos Konvenciją Sekančiais Metais

Sulyg konstitucijos, sekančių mainierių unijos (U. M. W. of A.) konvencija turi būti laikoma sekančių metų sausio mėnesy. Bet unijos oficialai (biurokratai) nutarė ją šaukti tik 1927 metais. Pažangieji mainieriai del to griežiausiai protestuoja, reikalaudami, kad mainierių suvažiavimas įvyktų tuomet, kuomet išpuola.

Pažangiųjų Mainierių Komiteto sekretorius, Alex

Reid, išleido pareiškimą i narius, raginant, kad pastarieji reikalautų iš viršinių šaukimo konvencijos sekančiam sausio mėn.

Pasirodo, kad pereitų rinkimų balsavimų unijos biurokratai visai neskelbia spaudoje. Jie pažymėjo, kad Lewis esąs išrinktas prezidentu, bet niekur nepaskelbė smulkmeningų balsavimo davinijų. Yra sakoma, kad d. Vozney tapo išrinktas prezidentu, bet ne Lewis.

VOKIETIJA GAMINA ANTANTEI PAREIŠKIMĄ

Svarsto Talkininkų Reikalavimus ir į Juos Ruošia Atsakymus.

BERLYNAS.— Prezidentas Hindenburgas pirminkauja ministerių kabineto posėdyje, kuriame yra svarstoma reikalavimas, gautas iš talkininkų.

Nors talkininkų notos turinus kol kas dar nebuvo paskelbtas viešai, tačiau jau ne paslaptis yra, kad joje randasi keturi reikalavimai, kuriuos Vokietija turi išpildyti, jei ji nori, kad talkininkai aplieštų Cologne sritį.

Tie reikalavimai seka: 1) Vokietija turi panaikinti generalą štabą; 2) Sunaikinti amunicijos dirbtuves; 3) Perorganizuoti policiją ant civilių pamatų; 4) Panaikinti slaptus skyrius, esančius prie armijos. Be to viso, talkininkai reikalauja dar kitos revizijos armijoje po to, kuomet šie reikalavimai bus įvykinti gyveniman.

Šiame ministerių kabineto posėdyje bus apsvarstyti visi reikalavimai ir į juos bus duota atsakymai.

EXTRA!

PASIKĖSINTA NUŽUDYTI ISPANIJOS KARALIŲ

LONDONAS.— Iš patikėtinių šaltinių pranešama, kad Barcelonos Katedroje, Ispanijoje, buvo padėta bomba tik ką prieš atėjimą karaliaus Alfonso į katedrą ant mišnių. Manoma, kad tai buvo suokalbis karalių nužalabinti. Suareštuota ke-liolika asmenų, tarpe kurių keturi kunigai.

Karalius Alfonsas, kuris Barcelonoje vieši, bijosi važiuoti į Madridą, kad kas nors nenudėtų. Mat, jau ant jo gyvasties buvo kėsintasi jam važiuojant į Barceloną.

New York.— Pagautas Kanados laivelis Blairmore, kuris gabeno 2,000 "keisų" ir 130 bačkų alkoholinių gėralų. Lavelis skubėjo į Long Island Sound.

ANGLIJOS UNIJA SUSIVIENIJAMA S NEIŪYKINTAS

Reakininkai Dėjo Didžiausias Pastangas Nugalt Kairiuosius.

LONDONAS.— Ačiu mainierių unijos sumanymui, pastaruoju laiku buvo sušaukta konferencija astuonių didžiausių Anglijos unijų atstovų. Iš pradžių konferencija tęsėsi pusiau slapta. Buvo apkalbama klausimas susivienijimo visų unijų.

Mainierių unijos sekretorius Cook, komunistas, davė sumanymą sudaryti visų didžiųjų unijų susivienijimą ir tuojau pradėti vesti kovą už darbo sąlygų pagerinimą ir pakelimą algų, kurios yra baisiai nukramtytos. Cook'o sumanymui labai priešinosi Thomas, senas socialistas, Brownlie, mašinistų unijos sekretorius, ir kt. reakininkai. Diskusijos buvo labai aštrios. Bet reakininkai laimėjo. Jie davė sumanymą išrinkti nuo kiekvienos unijos po du delegatus, kurie turės aptarti susivienijimo klausimą. Šis susinymas ir praėjo.

Kapitalistų laikraščiai baisesi džiaugiasi, kad nelaimėjo pažangieji delegatai. Esą, išrinkimas tam tikros komisijos reiškia nieką daugiau, kai pačios vienybės idejos atstūmima šalin.

Del to, kad nevyko laukta darbininkų vienybė, laikraščiai sako, šiemet bus išvėlyta Anglijoje streikų.

Pikietuotojas Corish Nubaustas 10 Metų Kalėjimo

MOUNDVILLE, W. Va.— Frank Corish, mainierys, kuris išėjo į streiką ir pasikui gynė savo ir visų mainierių reikalus, tapo pripažintas kaltu ir nubaustas 10 metų kalėjimo. Byla buvo nagrinėjoma Marshall apskrities teisme.

SOVIETŲ RUSIJOS DERLIUS IŠRODO DŽIUGINANTIS

Nemažiau kai 300,000,000 Pūdų Grūdų bus Galima Išgabenti Užsienin.

MASKVA.— Iš visų šalių kampų ateina linksmos žinios, skelbiančios, kad šiemetinis Rusijos derlius perneša pereituosius metus savo gerumu. Jei per birželio ir liepos mėnesius oras patarnaus geras, tai reikia tikėtis, kad iš to SSSR. didžiai susistiprins.

Aplamomis skaitmenimis vaduojantis, tikimasi šiemet gauti 3,200,000,000 pūdų grūdų. Jeigu 1923 metais gauta 2,800,000,000 pūdų grūdų ir iš jų išgabenta užsienin 200,000,000 pūdų, tai šiemet tikimasi parduoti užsieniui nemažiau 300,000,000 pūdų.

Pernykščiai metai Sovietinei Rusijai buvo labai nelaimingi, nes didelės sritys pavolgėje buvo išdegtos kaitros, kaip kad 1920 m. Su šiemetiniu derlium pernykščių žaidos bus pataisytos.

Chapman'ui Gyvenimas Tapo Prailgintas

HARTFORD, Conn.— Gerald Chapman'as, nuteistas mirčiai, kuri turėjo būt padaryta 26 d. birželio, gavo pailginimą gyvenimo iki gruodžio 3 d. Gyvenimas pailgintas del to, kad jis padavė apeliaciją į aukščiausią teisimą, kuris vasaros karščiais uždarys savo posėdžius.

New Yorko Sveikatos Komisionierius Patiekė Taisykles, Kaip Užsilaikyti Laike Didelių Karščių

NEW YORK.— Sveikatos komisionierius Monaghan išleido sekančius patarimus apie užsilaikymą laike vasaros didelių karščių: Nepersivalgyk. Susilaikyk nuo valgyto mėsos.

Sukramtyk gerai maistą. Valgyk pakankamai daržovių.

Bandyk būti pavėsyj. Nesiskubink. Nesirūpink. Serkis šaltų gėrimų. Geriausia gerti apysaltis vanduo (nelabai šaltas). Dėvėk liuosus drabužius. Nevaržyk kūno visokiais ankštais rūbais.

Vakacijose esanti asmenys, privalo daboti savo vandenį. Jei abejojai apie jo gerumą — išvirink. Dabok, kad pienas būtų imamas iš švarių indų.

Neikvok energijos mosavimui vėjadario (palminio fano). Laikyk kambarių langus užleistus. Dabok, kad būtų kūno oda švari. Maudykis dažnai.

Vengk valgyti riebaus ir krakmolingo maisto. Susilaikyk nuo saldainių, sodės, ir kitokių saldiųjų gė-

Karalius Alfonsas Žiuri Ant Bombos, Kuri Buvo Taikyta Jo Trūkiui ir Jam

BARCELONA.— Karalius Alfonsas apsilankė šio miesto muzejuj, kame jis matė bombą, kuri buvo padėta ant geležinkelio prieš važiuosiant Alfonsui į Barceloną. Kita bomba buvo padėta čionai prieš svetainės, kur karalius turėjo lankytis į susirinkimą. Bet ji surasta pirm karalius atėjimo į svetainę.

MIESTAS APRIMĖS, BET NIEKAS NEŽINO, KAS BUS RYTOJ

Talkininkai Siūnia Daugiau Savo Armijos Laužymui Darbininkų Streiko.

SHANGHAJUS.— Kol kas per kelias dienas virsi kova tarpe chiniečių studentų ir darbininkų iš vienos pusės ir talkininkų armijų iš kitos, biskelį lyg ir aprimo. Bet ar ilgam, niekas negali užtikrinti.

Iš pasitikėtinių šaltinių sužinota, kad dar daugiau karievių talkininkų prisiųs čionai. Ir tai padarys greitai laiku.

Kas bus su Chinija? Šis klausimas rūpi kiekvienam, bet jį atsakymas duoti sunku. Spėjama, kad dešinieji elementai, stovinti Chinijos valdžios priesakyje, nepajėgs dalykų sutvarkyti. Pažangiųjų pusė veikiausia tą rolę sulos, kadangi ji nesibijo pasakyti savo tikslų ir už juos kovoti.

rašal. Išsimiegok pakankamai.

Ir svarbiausia: pridobokit vaikus, kad jie nežūrėtų tiesiai į saulės spindulius, nes pastarieji labai kenkia vaikų akutėms.

Karštas Oras Dar Gali Tęstis Ilgokai

WASHINGTON.— Savo ilgu viešpatavimu, dabartinis karštis perneša visus kitus karščius. Oro sprendėjai skelbia, kad dabartinis karštas oras dar ilgai pakankins J. V. gyventojus rytinėse valstijose. Pačiam Washingtone karštis siekia 99 laipsnius. Per sekančias tris ar keturias dienas, manoma, dar tęsis dabartinis karštis.

KARŠTIS PRARIJO DAUG ŽMONIŲ.

NEW YORK.— Pereitą ketvergą New Yorko nuo karščio žuvo 9 asmenys, o apie 40 apalpo. Iš viso dabartinis karštas oras yra prarijęs apie 80 asmenų. New Yorke per eito dienom karštis siekęs nuo 95 iki 102 laipsnių. Tai bent oras!

FRANCŪZAI DARBININKAI DAINA IŠGUJO MINISTERIŲ PARODOS, ĖJO NAMON IŠMETINĖDAMAS

Minia Dainavo "Internacionalą", ir Šaukė: "Šalin Karal!" "Lai Gyvuoja Morokko!" "Lai Gyvuoja Sov. Respublikos!"

PARYZIUS.— Sovietų ambasada čionai suruošė tarptautinę dailės parodą. Į parodos pavilioną atsilankė ir keletas Francijos senatorių su ministriumi de Monze. Kai tik ministeris de Monze pabaigė savo prkalbą, tuojau gatvėje susirinko minia darbininkų pradėjo šaukti: "Lai gyvuoja Sovietai!" "Šalin karal!" "Lai gyvuoja Morokko!"

Ministeris labai prastai jautėsi. Prisiartinęs prie Krassino, jis pareiškė: "Aš čia atsilankiau į dailės parodą, bet ne į politinį mitingą." Ir kūtino jis per duris laukan.

Atidarant dailės parodą, pasakė prakalbą Sov. ambasadorius Krassinas, pažymėdamas, kaip ant Rusijos dailės padarė atmainas revoliucija. De Monze kalbėjo labai atsargiai, stengdamasis pažymėti, kad pasaulis minia darbininkų pradėjo šaukti: "Lai gyvuoja Sovietai!" "Šalin karal!" "Lai gyvuoja Morokko!"

Ministeris labai prastai jautėsi. Prisiartinęs prie Krassino, jis pareiškė: "Aš čia atsilankiau į dailės parodą, bet ne į politinį mitingą." Ir kūtino jis per duris laukan.

Atidarant dailės parodą, pasakė prakalbą Sov. ambasadorius Krassinas, pažymėdamas, kaip ant Rusijos dailės padarė atmainas revoliucija. De Monze kalbėjo labai atsargiai, stengdamasis pažymėti, kad pasaulis minia darbininkų pradėjo šaukti: "Lai gyvuoja Sovietai!" "Šalin karal!" "Lai gyvuoja Morokko!"

Ministeris labai prastai jautėsi. Prisiartinęs prie Krassino, jis pareiškė: "Aš čia atsilankiau į dailės parodą, bet ne į politinį mitingą." Ir kūtino jis per duris laukan.

Atidarant dailės parodą, pasakė prakalbą Sov. ambasadorius Krassinas, pažymėdamas, kaip ant Rusijos dailės padarė atmainas revoliucija. De Monze kalbėjo labai atsargiai, stengdamasis pažymėti, kad pasaulis minia darbininkų pradėjo šaukti: "Lai gyvuoja Sovietai!" "Šalin karal!" "Lai gyvuoja Morokko!"

Ministeris labai prastai jautėsi. Prisiartinęs prie Krassino, jis pareiškė: "Aš čia atsilankiau į dailės parodą, bet ne į politinį mitingą." Ir kūtino jis per duris laukan.

Dar Apie Tragediją, Kurioje Žuvo Keletas Mokinų

Vilnius.— Kaip žinoma, gegužės m. 6 d. prieš piet valstybinę Lelevelio gimnaziją (A. Mickevičiaus g-vė, tuose namuose, iš kur išmesta lietuvių gimnazija) ištiko baisi nelaimė. Gimnazijos salėje ėjo išleidžiamieji VIII kl. kvotimai. Vienos tos klasės mokinė Laurinovičiūtė, jau dvejus metus išsėdėjęs VIII kl. ir dabar nepileistas prie kvotimų (kiti sako, kad tą dieną neislaikęs fizikos kvotimų) išsitraukė iš kišenės revolverį ir šovė į ten pat buvusį direktorių Bieganskį, tačiau nepataikė. Direktorius po pirmo šūvio ranka veidą užsidengdamas puolė durų pusėn, bet Laurinovičiūtė suspėjo dar kelis kartus iššauti ir sužeisti direktorių rankon. Tuo laiku kiti mokiniai nutvėrė Laurinovičiūtę už pečių ir stergėsi parversti žemėn, bet jis dar suspėjo ištraukti iš kišenės granatą ir kiek pastūmėti nuo savęs. Tačiau granata staiga sprogo. Po baisaus trenksmo atsipeikėjusieji išvydo baisy reginį: Laurinovičiūtė sudraskytas į gabalus, kitas mokinys Domanskiškis pertrauktas per pusę, trečias mokinys Obrepalskis sunkiai sužeistas, taip pat sunkiai sužeistas mokinys Zagorskis ir fizikos mokytojas Jankowskis. Salėje višpa sunaikinta, sudraskyta, po sienas, grindis išdrabstyta mėšagalai, visa aptaškyta krauju. Lengviau sužeistų yra apie 20.

KARŠTIS PRARIJO DAUG ŽMONIŲ.

NEW YORK.— Pereitą ketvergą New Yorko nuo karščio žuvo 9 asmenys, o apie 40 apalpo. Iš viso dabartinis karštas oras yra prarijęs apie 80 asmenų. New Yorke per eito dienom karštis siekęs nuo 95 iki 102 laipsnių. Tai bent oras!

ALDLD. NARIAI, UŽSIMOKEKIT

Užsimokėjimui belik nepilnas mėnuo laiko. Kiekvienas narys, kuris del vienokių ar kitokių priežasčių savo metinių darys, turėtų giją nėra užmokėjęs, tai be jokių vilkinių turi padaryti tai, nes su pabaigą šio mėnesio pagal konstituciją pasibaigia užsimokėjimo laikas už šiuos metus. Kurie neužsimokėsite iki pažymėto dienos, tiems prisileis vėliau mokėti įstojimo 50c.

Kuopų komitetai ir visi veiklesni nariai turi būti ant kojų ir matyti kiekvieną užsimokėjusį narį ir paimti iš jų metines mokestis, idant neliktų nė vieno nario už Draugijos sienų.

Pasilikimas nario už Draugijos sienų, neštu jam pačiam didelius nuostolius apšvietos srityj, nes nėra nė vienos tokios organizacijos, iš kurios būtų galima gauti tiek daug literatūros už tokią mažą mokestį.

Ig. Bėčis, ALDLD. Sek.

Užpuolė Valdiminką su Vagonu Alaus

BALTIMORE.— Apie 500 asmenų užpuolė ant federalės valdžios prohibicijos agento, saugojančio sumta "būtlegeri" ir vagoną alau Tas atsitiko Pa. "eležinke" "jarde" (kieme).

"Kaliny" pakliuvo į šio agentelio rankas tuomet, kada agentas užpuolė jį, kalinį, besikraustant bačkas alaus iš vagono.

Paryžius.— Ministerių kabinetui vėl pavojus grešia. Spėjama, kad parlamente valdžios opozicija neužgirs finansų ministerio Caillaux planų del finansų sutvarkymo.

IŠ LIETUVOS

Atsimeiname tuos laikus, kada Lietuvos valstybės vadėlis buvo rankose liaudininkų ir krikščionių demokratų. Visi jie tada gražiai sugyveno. Bendromis spėkomis rabovojo Lietuvos vargingąją liaudį.

Bet ilgainiui liaudininkai tapo nuvartyti nuo valstybės ežiū. Klerikalai vieni tapo visagalinčiais tuzais. Brolių Vailokaičių firma palengva pasiėmė į savo rankas visą ekonominį krašto gyvenimą. Buožių valdžia fesirūpina tos firmos darbų legalizavimu ir palaikymu ginkluotų spėkų apgynimui jos nuo darbininkų ir valstiečių.

Liaudininkai dabar labai pyksta ant savo draugų krikščionių demokratų ir Vailokaičių, kam jie vieni plešia liaudį ir stumia į užpakalį šležičius ir Grinius. Tas pastebima "Lietuvos Žiniose", liaudininkų partijos organe. Štai geg. 15 d. tam laikraštyje telpa ilgiausia liaudininkų rauda, kurios dąlis šičia paduodame, idant Amerikos Lietuviai darbininkai pamatyti, kaip Vailokaičiai viską baigia apžioti ir kaip liaudininkai nusiminusiai vaitoja, kad jiems to visko netenka.

Po Penkerių Metų.

Bekurdami savo nepriklausomą valstybę, mūsų tautos vyrų, kurie buvo gyvenimo iškelti vadovai, vartoję savo politikus darbe visus eilės partijų obalsiu, dėjos gyneįtais tam tikrų doros principų. Tuomet buvo kalbama apie lygybę ir brolybę visų mūsų krašto piliečių, buvo jie visi šaukiami aukoti savo gyybę tėvynės labui, buvo skelbama meilė ir pagarbą prie visų, kurie užmiršdami savo asmens reikalus, dėjosi prie bendro valstybės darbo, buvo užtikrinama pilna laisvė kiekvienam turėti savo nuomonę, ją skelbti ir ginti viešai, ne tik vien iš aukštai gerbiamos seimo tribūnos.

Po kelių gyvenimo metų daug kam iš tų buvusių vadovų teko liktis paprastais vyrais, ir į valstybės paviršių gyvenimas yra išskėles visą eilę jaunuolių,

kuriems, rasit, visai neteko pergyventi tų šviesesnių valstybės kūrimosi valandų ir kuriems, rasit, daugiausia rūpi, ne tiek sudaryti geresnių sąlygų tolimesniai valstybės buvimui, kiek kaip daugiau pasinaudoti jau iš tos sukurtos valstybės.

Kas moka aiškiau ir griežčiau pabrėžti ir apginti tų atskirų grupių reikalus, kas be jokio sąžinės susigrauzimo gali išsižadėti kokių ten aukštesnių principų, tas ir geresnis. Tegul tokie eina į paviršių, tegul veda griežtą politiką su tais visais svajotojais, kurie ten kalba ir apie visų piliečių lygybę ir apie laisvę ne tik manyti, bet ir tvirti ir kurti visą gyvenimą ar tai savivaldybių įstajose, ar tai visuomenės organizacijose.

Ir toksai apsinuoginimas, toksai išpardavimas visko, kas buvo iki šiol brangu, pastebimas visose gyvenimo srityse. Auga nepasitenkinimas, o kas dar bjauriau, įsivyrąja gyvenime didžiausia apatija prie visų reikalų, iš kurių, nors ir mažų, susidaro mūsų valstybės gyvenimas. Kam, girdi, rūpintis apie mūsų gamybos ar eksporto pakėlimą, kad šiais reikalais rūpinasi galingesni kaip mes. Štai, girdi, įgijome Klaipėda, buvo siūloma ten pastatyti elevatorius ir šaldytuvai, kad padidinti mūsų mėsos eksporta, bet atsakyta nuo tokių šaldytuvų ten statymo, ne "Maisto" bendrovė jau yra paatūšius tokius šaldytuvus Kaune ir tat tik sudarytu bereikalinga konkurencija. Buvo manyta užtraukti nauja geležinkelio statymui paskala, bet nuo jos atsakyta, nes kam ten netpatiko, kad be jo tarpininkavimo toksai darbas daromas.

Klausinėju, kodėl Universiteto profesoriai, kuriems netinka sumanymas visus Universiteto rūmus kelti Aleksotan ant Vėsulavos dvaro žemės, nekelia savo balso, nepriestariauja ir gauno prastą atsakymą, kad, girdi, apie tai taria visi galingesnieji, kad jau nėra jiems reikalo tuo rūpintis. Kodėl nesirūpinama kelti žemės kultūros klausimai, ar kokie švietimo reikalai ir paprastai gauni atsakymą, jog neapsimoka pradėti, jog tuos reikalus yra paėmusi globoti pati vyriausybė ir tt. Žmonių iniciatyva, kokasai nors kilnesnis pasiryžimas ka nors daryti visai prislėgti. Atmosferoj kokasai tai sloguly, kurs laiko viską prispaudęs, prislėgęs. Tarp pačių savivaldybininkų jaučiama tokia apatija, kad nenorima imtis kokių nors platesnių darbų.

Dr. Vito Atsakymas Pusbroliai Klerikui

Maskva, 10-5-25 m.

Laba, Antanai! Buržuazinis surėvymas sugriauna artimą šeimyną, giminystę ir vietoj jos sutveria tarpautinę klasinę šeimyną, tai yra įvairių šalių ir tautų darbininkus ir varginęsius sluogsnius sukongcentruoja į vieną lagerį, o buržuazija ir dvarponius — į kitą. Ir tarp šių dviejų lagerių vedasi griežta, mirtinga klasti kova. Tu priklausai Lietuvos buožių ir pasaulinės buržuazijos lageriui, o aš pasaulinio proletariato. Užtat mudvieju laiškuose neturi būt — oninio užmetinėjimo viens kitam, bet turi būt klausimas rišamas klasiniai.

Gal tu pasakysi: "Aš nesu buržuazas, tai kaip aš galiu priklausyti buržuazijos lageriui." Taip, tavo kilmė — smulkas buožiuko. Bet tu auklėtas buožių gimnazijoj ir klerikal seminarijoj, o šis auklėjimas ir buitis nusprendžia tau buožiško luomo ideologiją. Tu sakai: "Pirmą kartą savo gyvenime aš iš tamstos sužinojau, kad idealizmo šalininkai, kaip tamsta sakai, yra 'buržuajai'!" Dabartinė buržuazija yra idealizmo šalininkė. Jeigu tu to nesupranti ir nesupranti filozofinės idealizmo pusės, tai aš nekalbas, kad tu "demokratinės" Lietuvos seminarija davė tokį "mokslo bagažą", kuris atsako pelų maišui.

Prieš Didžiąją Francūzų Revoliuciją buržuazija buvo materialistinė. Kuomet ji tapo viešpataujančia klase, tuomet ji virto idealistine, reaktine, nes darbininkų klase augo, klasių kova aštrėjo, o tas ir vertė

buržuaziją atsakyti nuo materializmo, priimti idealizmą, nes idealizmas skelbia buržuazinės valstybės amžinumą, priklausančią nuo dievo.

Jeigu tu nežinai tos istorijos, kuri aiškina įvairius įvykius istorinio materializmo supratimu, tai aš tau privesiu populiarų pavyzdį imperialistinio karo (1914-18 m.). Šiame kare, kaip ir visuomet, kunigija šventinio imperialistų kanuoles ne tik rusų prieš vokiečius, bet ir katalikų prieš katalikus. Buržuazinė valstybė labai tampriai susirišus su bažnyčia, o tas rodo, kad buržuazija idealistinė, ir kitokia ji negali būti, nes istorijoj visuomet taip būna, kad mirštančioji klase yra idealizmo šalininkė. Jeigu tu šito nesupranti, tai yra labai bloga.

Kodėl aš pasakiau, kad tu nežinai filozofinės idealizmo pusės? Todel, kad tu idejas skaitai buitimi ir buržuazija — neidealistine. Idealistinė filozofija sako taip: "Idejos nusprendžia buiti" (viskas priklauso nuo idejų), bet ne taip, kaip tu manai. Materialistai sako: "Buitis nusprendžia idejas" (viskas priklauso nuo buities sąlygų, aplinkybių). Dualistai pripažįsta buiti ir idealistai. Bet tavęs negalima pripažinti prie dualistu, o prie paprastų klerikalų. Tau reikalinga toji dvasiškos tvarka, kuri degino ant laužo šimtus tūkstančių žmonių. Brūną sudegino už tai, kad jis pasakė: "Žemė sukasi apie saulę." O kaip tu manai? ar sukasi? Kaltindamas mane už pagy-

rimą Sovietų valdžios, tu pravedei paralelę (palyginimą) tarp buržuazinės demokratinės respublikos ir proletariato diktatūros; sakai: "Juk objektyviai imant, respublika tokia, kaip Lietuvos, ne kiek ne žemiau stovi už tokią, kaip Rusijos diktatūrą." O aš sakau: "Klasiniu savo surėdymu ir pasiėgimu Lietuvos "demokratija" dar "augščiau" stovi už Rusijos proletariato diktatūrą, nes Rusijoj proletariato diktatūra elektrifikacija įveda ir plečia delei pakėlimo pramonės ir kaimo ūkio, o Lietuvos "demokratija" naudoja elektrifikaciją žvalgybos skyriuose delei kankinimo darbininkų klasei.

Toliau sakai: "Respublikos labai gera pusė tame, kad visi žmonės lygūs prieš įstatymus ir lygiomis teisėmis dalyvauja politikoj ir valdžioj." Prisieina pasakyti: tu turi ausis, bet negirdi, turi akis, bet nematai, kaip Lietuvos "demokratija" teisia mirtin ir sodina į kalėjimus darbininkus už spaudos laisvę ir rinkimų teises. Ne senai nutėsi mirtin keturis komunistus jaunuolius už platinimą komunistų literatūros. Pasodina į kalėjimą 300 darbininkų-kuopininkų už rinkimo teises, o Purickis ir Petrušis, kurie šmugelavo visos šalies turto, liko išėjusiu. Tai kur tavo tos akys, kad tu nematai to "lygumo"?

Toliau sakai: "Diktatūros minusas tame, kad nėra lygybės prieš įstatymus, nes ne visi asmenys gali dalyvauti parlamentu ar seimu rinkimuose." Aš sakau: proletariato diktatūros plusas ir plusas tame, kad neduoda politinių, teisių buržuazijai. Bet man norisi pasakyti, kad tu nesupranti, kas tai yra valstybė. Klausyk, aš tau pasakysiu. Valstybė yra klasinis aparatas, des ar kitos klasės įrankis delei pavergimo kitų klasių.

Iš to kyla klausimas: koks skirtumas tarp buržuazinės demokratijos ir proletariato diktatūros? Pamatinis skirtumas: tarp buržuazinės demokratijos — tai valdžia mažumos, kuri diktuoja daugumai (proletariatui); proletariato diktatūra — tai valdžia daugumos, kuri tuoja mažumai (buržuazijai).

Buržuazija, būdama nugalėtoji, diktuoja daugimai ir negali pasakyti atvirai, kad buržuazinė demokratija — yra buržuazijos diktatūra. Užtat buržuazija skelbia formalę, bet ne faktinę lygybę, brolybę, kad tas jų obalsis pagelbėtų buržuazijai užlaikyti valstybinę valdžią savo rankose. Sovietų Rusijos valdžia susideda iš proletariato, kaip priešakinio avangardo, ir vargingesnių valstiečių, kaip proletariato sąjungininko. Šios dvi grupės (klases) sudaro daugumą, užtat ir sako atvirai: Sovietų valdžia — tai proletariato diktatūra.

Šitą turi gerai įsitemyti ir turėti omenį, kad valstybė yra klasinis aparatas, o ne visos žmonijos aparatas, kaip tu sakai.

Kad šitas viskas paliktų tau aiškiau, tai aš rekomenduoju perskaityti nors šią knygą: N. Lenino — "Valstybė ir Revoliucija." Tikybos klausimu perskaityk šias knygas: K. Kautskio — "Krikščionybės Atsiradimas", Jaroslavskio — "Biblija del Tikinčių ir Netikinčių", Bakūnio — "Dievas ir Valstybė". Kuomet perskaitysi nors vieną iš šių knygų, tuomet pasidėk ranką ant krintinės ir rimtai pagalvok, gal tuomet tu pamairiai realų gyvenimą, bet ne miglotą...

Kalbėdamas apie Lietuvos spaudos laisvę, tu sakai, kad laikraščiai ir knygos Lietuvoj yra nedraudžiamas, "išskiriant tvirkinančius ir žalų visuomenei darančius, nes to visuomenės gerovė reikalauja." Matosi, kad tu nesupranti, kas tai yra visuomenė. Užtat aš tau paaiškinsiu. Visuomenė yra samplota (grupė) žmonių, kurie tampriai suristi gamybos pamatais, t. y. žmonės, kurie turi tarp savęs gamybos ryšius. Bet kas svarbiausia, tai visuomenė susideda iš klasių ir tarp tų klasių yra prieštaravimas (klasijų kova), nes proletariato reikalai skiriasi nuo buržuazijos reikalų ir priešingai. Užtat negali būti visuomenės (visų žmonių) reikalavimas "demokratinė" Lietuvoj teisti darbininkus už jų spaudą, bet yra buožių reikalavimas. Tai būtų buvę teisingai pasakyta, jeigu tu būtum pasakęs: "reikalauja Vailokaičio bankas, buožių ir kunigų reikalai.

Iš augščiau minėto galima priminti tą: kad Lietuvos buožių "demokratija" reakingesnė už Vakarų Europos ir Amerikos demokratija, nes Lietuvoj draudžia ne tik laisvesnius darbininkų susirinkimus, bet ir viešą platinimą darbininkų spaudos.

Tu sakai: "Dar nieks nėra įrodęs iki šiolei medžiagos amžinumą." Jeigu suprasti medžiagą taip: medis sudegė ir jos nebėra; arklys, jautis ar žmogus mirė, ir jų medžiagos nebėra, tai bus medžiagos pražūtis, bet ne amžinumas. Kuomet gi medis sudegęs palieka pelenus, anglis ir garus; arklys, jautis ir žmogus, mirę, palieka medžiagą kitose formose, t. y. pakėičia savo forma, pranyksta, kaip medžiaga. Kas svarbiausia, tai reikia žiūrėti į gamtą, kaip į samplotą, kurs turi tamprius ryšius tarp atskirų kūnų ir šie kūnai juda ir keičiasi — keičia savo forma, stovi ir vieta. Ir taip, mokslas gamtos amžinumą žino, bet nežino gamtos iki galui. Dabar, aš prašau, kad tu įrodytum dieviškas idejas ir patį dievą.

Tu, atsakydamas į mano laišką, rimtų argumentų nedavei, bet davei klerikaliską pamokslą ir pabrėžei man būk tai moksliskų, filozofinių frazių, kurios neturi nieko bendro su realiu gyvenimu... "Filozofų pažiūros nesiskirsto atžvilgiu į turtus, bet į tiesos supratimus," tu sakai. Jeigu visuomenę yra dvi klasės, tai yra ir dvi teisės. Buržuazinė teisė — išnaudoti ir vergti darbininkus, darbininkų teisė — atimti iš buržuazijos gamybos priemones ir turtus. Užtat ir filozofija dvių tų teisių negali ginti, bet prisilaiko klasinių teisių, jas gina.

Toliau sakai: "Nuo filozofijos priklauso kryptis ir pažiūra." Iš šio pasakymo matosi, būk tai filozofija tvėria gyvenimą. Užtat šiame klausime tu palieki utopistas (svajotojas). Anot tavęs, prisieina parašyti gera filozofiją, tai bus geras ir protingas visas pasaulis. Bet aš sakau: viskas priklauso nuo gamybos jėgų ir ekonomikos; reikia panaikinti privačią nuosavybę gamybos įrankių, atimti iš buržuazijos tą visą ir perduoti darbo žmonių kolektyviui (bendram) skurdėjimui. Tas panaikins skurdą ir badą, prašes žmoniškai gyventi visa žmonija.

Be to, aš tavęs kol kas tos ar kitos filozofijos išmokinti nematau, tik kreipiu tavo dėmesį į tai, kad tu į gyvenimą žiūretum konkrečiai ir realiai, bet ne abstrakčiai ir idealiai.

Viso labo! Laukiu tavo atsakymo.

P. S. Tu sakai, kad tau teko kalbėti su tokiomis ypatomis, kurios gavo išperti nuo Sovietų; iš to darai išvadą, kar Sovietų Rusija esanti begėdiška valstybė. Taip, Sovietų Rusijoj išpėrė kailį ne vienam buržuizui, dvarponiui ir generoliui. Nekurie iš jų uždėjo tarbas ant pečių ir ubagaudami apeleido Sovietų Rusijai. Ne vienas iš tų generolų pakliuvo Lietuvoj, o jiems Lietuvos "demokratinė" valstybė davė vadovavimą Lietuvos kariuomenėj. Ne vienas iš tų Rusų caro generolų daug Lietuvos kareiviams žandus, už tai, kad nuo jų atėmė Sovietų valstybė turtus. Matai, broli, aš žmogus ne melagis, pasakau ir "blogas" puses Sovietų valdžios, ne taip, kaip tu apie Lietuvos "demokratines" teises. Begėdižiai komunistai ir Rusų darbininkai su valstiečiais nukriauždievišką ir buržuaziską valdžią. Juk dabar komunistai ir darbininkai su valstiečiais, už tai, ką nuskriaudė Rusų buržuazija, papulsi į amžiną, amžiną pragara. Būt buržuazija tai puikiai laimėjo — dangaus karalystę. Valio! Juk nieko nepaveiksi, taip nuo dievo skirta, kad buržuazijai dangat darbininkai tvėria sau dangų ant žemės, o buržuazijai gus, darbininkams pekla. Užduoda tarbas.

J. V.

Fez, Morokko. — Oficialiniais daviniais, francūzai iš savo orlaivių nukovė 250 maurų. Apie 300 sužeidė. Maurų sultonas šaukia visokias tautes Morokkos stoti mūšin prieš francūzus imperialistus.

PIRKIMAS NUO "PUŠKARIJŲ"

Atvykęs pirmą sykį į New Yorką, "East Sidej", pirmą dalyką žmogus patėmys, tai čidelį skaičių stumiamų vežimėlių — "puškarių", kurie prigrūdžia gatvių abi šalis.

Nelabai senai Jungtinių Valstijų žemdirbystės ministerija vedė ypatingą tyrimą — "puškarių", kurie vežimėlių. Rado, kad vaisiai ir daržovės, parduodami ant stumiamų vežimų, yra nepavojingi vartojimui, bet jau kas kitas su žuvmis, nes kaip žuvis dabar parduodamos, tai yra pavojingos sveikatai, ir jų pardavinėjimas nuo vežimėlių turėtų būti uždraustas.

Apie 1,500,000 žmonių New Yorke perka visus arba didesnę dalį vaisių, daržovių, džiovintų vaisių, riestutų ir sūrių naudoja nuo stumiamų vežimėlių. Tie žmonės užmoka apie \$35,000,000 į metus už vaisius ir daržoves. Tai reiskia vieuoliuktą procentą visų šviežių produktų, suvartojamų mieste.

Milions dolerių kas met praleidžiama žuvmi.

7,860 stumiamų vežimėlių parduoda įvairius produktus New Yorke. 90 procentas iš jų yra švietimšaliai. 71 procentas tų vertėvių randasi Manhattan'e, 25 procentas Brooklyne ir 4 procentas Bronx'e. Tie vežimėliai paprastai apsisotja kur gyvena daugybė žydų, italų, negrų, kur šeimynos priverstos kaip galint pigiau maistintis.

Paprastai vertėvis, kuris parduoda vaisius ir daržoves, turi pajamų (iplaukų) \$126 į savaitę. Kiti vertėviai — \$95 į savaitę. Vartojant gatves, vieton krautuvių, jų iškaščiai yra daug mažesni, negu krautuvininkų. Nekurių iškaščiai siekia tik \$9.22 į savaitę.

Tie "puškariniai" vertėviai paprastai negali pirkti geriausių daržovių ir vaisių, bet nusipirkę prastesnių gerai užlaiko, ir tie vaisiai būna tinkami vartojimui. Jų kainos yra žemiausios visame mieste, nes jiems randų (nuomų) nereikia mokėti, ir jie paprastai sykiu perka daug produktų.

Pardavinėjimas žuvių nuo "puškarių" yra nesantariškas (nesveikatingas), nes nors vertėviai ir svarių užlaikytų savo vežimėlius vis tiek jiems būtina reikia turėti tyro vandens ir turi vartoti kokius nors būdus neprileisti musų. Nors miestas reikalauja, kad maistas, parduodamas gatvėse, būtų laikomas po stiklu arba apdengtas, tačiau vertėviai to nedaro.

Nepavojinga pirkti vaisius ir daržoves nuo "puškarių" vertėvių todėl, kad juos nupirkus galima parsinešti namo ir nusiplauti. Po ištyrinėjimui žemdirbystės departamentas davė sekančius patarimus: Pirm negu išduoti leidimą (laisnį) tokiam vertėviui, jis turi parodyti, kad turi tinkamą vietą pardavinėti produktus; uždrausti naktinį pardavinėjimą; uždrausti pardavinėjimą žuvių ant gatvių; rankiniai vežimai privalo stovėti ant šalinų gatvių.

F. L. I. S.

MACYS BRO'S FURNITURE CO.

TIKRAI LIETUVISKA ISTAIGA

Kuri Tarnauja Mūsų Visuomenei per 11 Metų
DIDZIAUSIAS PASIRINKIMAS
Dining Room French Walnut setu po 10 kavalkų, nuo \$125.00 iki \$450.00.

Parlor setai — Mohair, Valour Tapestry ir skūriniai nuo \$50.00 iki \$350.00.

Bed Room setai French arba American Walnut visokių kainų.

Virtuvių setai, "Ice Box'ai", Porcelain, Baltų įvairaus didumo

Karpetų ir Rugs įvairaus didumo ir kitokių daiktų, kas tiktai reikalinga į namus.

Duokite užsakymą kas jums reikalinga, o pinigus atiduokit kada jums bus paranku.

Kurie norite, galite mokėti ir po \$1.00 į savaitę

Visi daiktai pas mus yra garantuojami. Reikalaujantiems pristatome ir į tolimesnes vietas, kaip tai: Long Island visais vietoms New Jersey valstijos, New Yorke ir Brooklyno priemiesčiuis.

MACYS BRO'S FURNITURE CO.
198—200 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Tel. Greenpoint 2372

"VILNIS"

Lietuvių Darbininkų Dausykavatinis Laikraštis
ISEINA UTARNINKAIS IR PĖTNYCIOMIS

"VILNIS" išleida du kartų į savaitę, 8 puslapių didžiu, paduoda teisingas žinias iš Amerikos: apie darbą, bedarbę, streikus, ir nurodo, kaip darbininkai privalo vesti streiką, kad laimėjus jį.

"VILNIS" turi savo korespondentus Lietuvoj, kurie aprašo mūsų brolių, seserų ir tėvų vargus ir kovą su kunigų valdžia ir dvarponiais.

"VILNIS" matydama reikala, įvedė pinigų siuntimo skryių savo raštinės, patarnauja persiuntime pinigų į Lietuvą arba į kitus kraštus. Pelnas, kuris pasidaro vedant tą skryių, yra paveldamas "Vilniai", kad įsigijus sau bendradarbius ir tuomi pagertinus paties laikraščio turinį.

"VILNIS" kviečia visais reikalais krepštis į ją, kaip tai: užsisakant knygas, siunčiant pinigų Lietuvoj, užrašant bile kokį darbininkiską laikraštį.

Prenumeratos kaina: Amerikoj metams \$3.00; pusei metų \$1.50.

Užbraužę į Chlenojoj metams \$3.50; pusei metų \$1.75.

"VILNIS"

3116 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Senai Visų Laukiama Knyga

Darbininko Sveikata

Jau Gatava

ŠIA KNYGĄ privalo perskaityti ir pas save turėti kiekvienas darbininkas ar darbininkė nežiurint kokių politinių pažiūrų jis ar ji nebutų.

SVEIKATA YRA brangiausias žmogaus turtas, užtaigi kiekvienas privalo žinoti kaip ją užlaikyti. Kaip sveikatą užlaikyti galima sužinoti tik iš knygos Darbininko Sveikata.

ŠIA KNYGĄ parašė garsus lietuvių tarpe daktaras Jonas Kaščiutėvis. Dentistėrijos skyrių parašė daktaras A. Petrika.

KNYGA TURI 630 puslapių ir daugybę įvairių paveikslų.

\$3.00

KAINA PUIKIAIS AUDIMO APDARAIŠ

KIEKVIENAS PRIVALO ĮSIGYTI JĄ

Gauti Galite

"LAISVES" ADMINISTRACIJOJ

46 Ten Eyck Street,

Brooklyn, N. Y.

VAZIUOJANTIEMS ARGENTINON IR ARGENTINEČIAMS

Apie Atėjimą Pėsčia arba Įvažiuojimą iš Argentinos į Jungtines Valstijas ir apie Argentiniečių Gyvenimą.

Nežinia, kodel argentiniečiai Lietuvai taip apsilėjo darbininkiskame judėjime, tarytum visi jie ten baigia pragaišti. Tulas laikas atgal lietuviai darbininkai tenai veikė, organizavosi, skleidė darbinink susipratimą, o dabar nieko nesigirdi. Jie turi sutvėrę LDDL kuopas nekuriuose miestuose, jie turėjo ar dar ir dabar tebeturi pažangesnes susisėpino draugijas, bet pas visus užviešpatavusi apatija. Yra, rodos, vienas kitas draugas, kuris gali rašyti, bet nerašo; o reikėtų parašyti šį darbininkų laikraščiam "Laisvė" ir "Vilniai" iš argentiniečių lietuvių gyvenimo ir bendrojo ten darbininkų judėjimo. Tas būtų svarbu daugeliui, ne tik argentiniečiams. Argentiniečiai turi Jungtinėse Valstijose giminių ir pažįstamų. Daugelis iš Lietuvos važiuoja arba žada važiuoti Argentinon. Amerikiečiai, gavę per laikraščius informacijų, galėtų persergeti, pamokinti savo draugus ir gimines, ketinančius iš Lietuvos traukti Argentinon.

Nekurie laiškais susirašinėja ir apraudoja gyvenimo likimą, kaip tai, nedarba, sauzudystes, girtuokliavimą, paleistuvavimą ir kitus prietikius. Dabartiniu laiku daug lietuvių darbininkų važiuoja iš Lietuvos Argentinon uždabliuoti. Kiti bėga nuo Lietuvos budelių persekiojimo ir kankinimo, kaip politiniai išėviai.

Nekurie lietuviai važiuoja į Argentiną su tikslu lengvai įvažiuoti į Jungtines Valstijas,

kurie labai apsirinka. Aš pats gavau bent keletą laišku iš Lietuvos ir kitur, kur prašo manęs suteikti informaciją apie Argentiną ir į Jungtines Valstijas įvažiuojimą. Kadangi man pačiam teko išgyventi Argentinon keletą metų, tad manau bus ne pro šalį plačiau tarti žodį kitą apie tuos reikalus, jeigu jau niekas neparas.

Lietuvoje būk svietas jau taip kalbas, kad nuvažiuos į Argentiną, tai pėsčias gali nuvažiuoti, tai, anot jų, akį parašyti šį darbininkų laikraščiam "Laisvė" ir "Vilniai" iš argentiniečių lietuvių gyvenimo ir bendrojo ten darbininkų judėjimo. Tas būtų svarbu daugeliui, ne tik argentiniečiams. Argentiniečiai turi Jungtinėse Valstijose giminių ir pažįstamų.

Lietuvoje dabar viešpatuoja kreiva valdžia, tad nedyvai, kad jina nesistengia atmušti žulkų skleidžiamų informacijų.

Iš Argentinos į Jungtines Valstijas dar niekas nėra atėjęs pėsčias; o jei kas ir bandytų eiti, tai jis nebūtų avantiuristas, bet paskiausio laipsnio žioplis. Argentiną yra Pietų Amerikoje, tolimiausia šalis nuo Jungtinių Valstijų ir arčiausia šalis prie pietų poliaus (pietinio žemės sągalio). Pėsčiam eiti į Jungtines Valstijas reikėtų apie 20,000 mylių. Bet nėra galimybės, nes milžiniški kalnai užkerta visą kelią per tūkstančius mylių. O kad ir eiti, tai, įsivaizduokit, reikėtų pereiti apie 1,500 mylių per Argentiną nuo Buenos Aires,

paskui reikėtų pereiti visą Boliviją, Ekvadorą, Peru, Kolumbią, visą Centralinę Ameriką ir Meksiką, tada kelionė būtų užbaigta.

O kad ir pasiekus Meksikos, tai dar nereikia, kad lengva įvažiuoti į Jungtines Valstijas, nes rubežių uždare Amerikos valdžia, o slapta kas bando pereiti, tai ma riziką. Meksikoje yra daug žulkių, žmogžudžių, todėl patartina labai būti atsargiems. Yra žinoma, kad lietuviai buvo sugauti jau perėjus į Amerikos pusę ir buvo išdeportuoti atgal Lietuvon. Pereina tie, kurie turi gana pinigų ir susižino su tam tikrais agentais, bet tai ne tokiems broliams, kurie atvyktų iš Lietuvos be ispanų ir anglų kalbų.

Nekurie bando važiuoti į Kanadą su tikslu iš ten įvažiuoti į Jungtines Valstijas. Teisybė, kalba svietas, kad įvažiuoja per Kanadą, ir net pataldiria skelbia, kad daug slaptų imigrantų važiuoja iš Kanados į Jungtines Valstijas, bet už tai reikią žinoti, kad ir į Kanadą nėra lengva įvažiuoti. Kanados valdžia reikalauja užstatymo nuosavybių, kaucijų už ateivį; reikalauja nurodyti artimus gimines; o kitus ateivius tiesiog veža į farmas ir miškus, kur juos laiko po apsaugą per tam tikrą laiką. Žinoma, gudresni dažnai pasprūsta. Kanadoje yra daug bedarbių, už tai ir ten uždaroma ateivystė.

Todel patartina lietuviams Lietuvoje ir Argentinijoje būti atsargiems su visokiais žulkiškais agentais, norint bandyti vykti Amerikon per tas šalis. Žmoneliai, nežinodami, visaip buria, spėja, sprendžia. Iš Lietuvos važiuojant į Argentiną, reikia pervaziuoti ne skersai, bet ištriai Atlantiko vandenyną. Leiskime, važiuojant iš Kauno į vakarus, tai pasieksi Šiaurės Ameriką, kur yra Jungtinės Valstijos; o važiuojant į pietvakarius per 9,000 mylių, tai pasieksi Argentiną, per kokias 25 dienas ir naktis, jeigu važiuosi geru laivu. Iš Argentinos į Jungtines Valstijas irgi apie 9,000 mylių, apie tris syk tiek, kaip iš Lietuvos į Jungtines Valstijas. Tai dabar aišku, kaip "lengva" pasiekti Jungtines Valstijas per Argentiną.

Argentina Kaip Šalis.

Argentina turi apie 20 milijonų gyventojų. Šalis yra turtinga su savo žemdirbyste ir mėsa. Dideli darberlingos žemės plotai neapdirbami delei stokos geizkeliu. Pramonė dar neišvystyta taip, kaip kitose pramoninėse šalyse. Daug yra privažiavę ispanų, portugalų, italų ir įvairių kitų tautų žmonių. Visi bando gauti užsiėmimo.

Šalies kalba yra kastiliskai-ispanski, artima italu kalbai, dalinai francūzų kalbai. Visoj Argentinioj labai įsigalėjęs anglų biznis: didžiausi fabrikai, gelzkeliai ir bankai yra anglų rankose. Pirm karu po anglų bizniui buvo labiausia įsigalėję francūzų ir vokiečių bizniai. Bet paskutiniu laiku tai Amerikos kapitalistai plačiausiai ten kraustosi su savo įvairiais bizniais. Mat, daug svieto privažiavę, darbininkai pigus, tai amerikonių kapitalistai mato sau didelių progų, atsiveidgami, žinoma, į didelius turtus Argentinioj.

Visokia ekonominė darbininkų kova yra slopinama po komanda anglų, amerikonių ir kitų tautų biznio didžiūny. Visi jie gerai centralizuoti, susibūrę prieš kiekvieną darbininkų pasijudinimą.

Bloga Lietuvių Padėtis.

Lietuviai, nuvažiuavę Argentinon, be kalbos, be amato, blaškosi kritiškiausiam padėjime, ypač tie, kurie yra su šeimynomis. Nedyvai, kad tarp jų įvyksta sauzudysčių ir visokių kitų tragedijų bei nelaimių.

Ypatingai reikia lietuviams būti atsargiom Argentinioje. Daugelis jų patenka, kaip aukos, į paleistuvystės namus. Nuvykusios Argentinon, pabrastai patenka kur tarnauti ir namus, o betarnaudamos pa puola į paleistuvystės agentų globą. Agentai tyčia jas įstato į sunkias vietas, o paskui laipsniškai vilioja į paleistuvystės įstaigas.

Amatninkam Argentinioj yra daug lengviau, o paprastim darbininkam nėra išimties—reikia keliauti dirbti ant gelzkelio, laukų ir prie visokių kanalų kasimo. Žinoma, jeigu darbo gauna, tai vis tik uždriba daugiau, negu Lietuvoj.

Lietuvių Papročiai.

Daug yra priežasčių ir iš pačių lietuvių, delei kurių jie kenčia—tai nuo girtuoklystės, kazvry ir kitų žemų papročių, jeigu jie tuo tarpu dar siekia užsidirba. Daugelis galėtų išmokti šioio tokio amato arba geresnio darbo, bet per girtuoklystę nieko tokio negali pasiekti.

Kiek žinoma, Argentinioj kol kas dar nėra nė vieno lietuvių Romos agento, kunigo. Vienas buvo atsibeldęs, bet žmonės jį neprielankiai priėmė, taip kad, nabagas, turėjo karviniu laivu nėsintis į Jungtines Valstijas. Buvo taip nusibankrutinęs, jog neturėjo kuo užsimokėti už pasaziėrinį laivą. Iš tos pusės, reikia pagirti argentiniečius lietuvius darbininkus.

Baigdamas, dar priminsiu argentiniečiam, kad rašytų į darbininkų laikraščius "Laisvė" ir "Vilni" apie tenaitinį darbo žmonių gyvenimą. Nelskite į Romos agentų kilpas; dėkitės į darbininkų organizacijas!

A. J. Smith.

Apalpo Išgirdęs, Kad Jį Ren-gias Siusti Dželon.

WHITE PLAINS, N. Y.—Kuomet apskričio teisėjas Bleakley pasakė buvusiam policijos viršininkui Strong'ui, kad jis turi būti nubaus-tas už piktadarystes, padary-tas laike savų vješpatavimo, tai pastarasis apalpo. Strong'as nūgabentas į kalėjimą.

Kas "Laisvėje" Patinka

Gerb. "Laisvės" Redakcija! Tamstos r a g i n a t per "Laisvė" "L." skaitytojus, kad jie praneštų, kas geriausia "Laisvėje" patinka ir kas nepatinka.

1. Be žinių, man geriausiai "Laisvėje" patinka dr. J. J. Kaškačiaus straipsniai apie sveikatą, kuriuos aš ne tik domingai skaitau, bet ir giminėm į Lietuvą siunčiu...

2. A. B. Ikso straipsniai, kaip tai iš moksio srities, žmogaus atsiradimas, kalbų išsivystymas, "Moteris ir Išpažintis," A. Nendryno ir "Bedieviai" ir kaip aš tapau bedieviu ar bedieve...

3. Jokių apysakų ar feljetonų aš nemėgstu skaityti, nors kažin kaip jos gražios būtų...

4. Ko trūksta ir kas reikėtų taisyti "Laisvėje," tai aš palieku "Laisvės" redakcijai ir jos bendradarbiams, nes aš esu savamokslis.

Su draugiškais linkeji-mais.
K. J. Butchis.

Pranešimas LMPS. II Rajono Kuopoms

Pusmetinė konferencija įvyks 21 d. birželio, Lietuvių Tautiskam Name, kamps Main ir Vine st., Montello, Mass. Prasi-dės 10:30 val. ryte.

Delegatės privalo būti į lai-ką, nes greičiau galėsime už-baigti. Taipgi delegatės privalo atsivežti raportus iš kuopų sto-vio, nes kada žinomos kuopų padėtį, tai galėsime pasekmin-giau jų reikalus apsvarstyti.

Kurios kuopos dar neuži-mokėjo metinių duoklių į Ra-joną, tai pasistengkitė užsimo-kėti prieš konferenciją. Siūsda-mos mokesčius į Rajoną, ma-jonėkt išpirkti money Orderį ant izdininkės vardo:

M. Gutauskienė,
207 Market St.,
Campello, Mass.

O siūskite ant finansų sekre-torės vardo:

E. Kurgonienė,
7 Cady Ct.,
Lowell, Mass.

Delegates rinkit kaip ir pir-miau, 1 nuo kuopos ir po 1 nuo kiekvienos dešimties narių.

Draugiškai, jūsų del LMPS. II Rajono.

Protokolu sekretorė
O. Samulienė.

Phillipsburg, N. J.

Šilko Audėjų Streikas Dar Tėsiasi.

Šilko audėjų streikas dar tęsias ir darbininkai laikosi ge-rali, jie pasiryžę kovoti tol, kol darbdaviai jų reikalavimų neiš-pildys. Reynold audinycios dar-bininkai reikalauja 2 centų ant jardo daugiau, negu kad iki šiol gavo, o Claire audėjai dar reikalauja 25 centų į valandą už tuščias mašinas, kurios del įvair-rių kompanijos priežasčių ne-dirba.

Darbdaviai norėjo darbininkus apgauti. Jie streiko komi-tetui 28 d. gegužės buvo priza-dėję visus darbininkų reikalavi-mus išpildyti, bet ant rytojaus, 29 d. gegužės, vėl viską atšau-kę, ką buvo priza-dėję. Tuo tar-pu vietiniuose laikraščiuose pas-kelebė, kad sulaukę panedėlio visi darbininkai eity dirbti.

Komitetas, visa tai pastebė-jes, panedėlio ryte pribuvo prie dirbtuvės vartų ir liepė darbininkams neiti dirbti, bet eiti į

NGL
NORTH GERMAN
LLOYD
Laivakortė į LIETUVĄ ir atgal per Bremena UZ NUPIGINTĄ KAINĄ Tik Trečios Klasės Kajutos
Atelviai, gyvenanti šioj šaly, gali sugrįžt laike 12 mėnesių be jokiu kludų.
32 Broadway, New York arba pas vietinį agentą.

susirinkimą, kuriame bus vė-lis išaiškinta.

Susirinkus visiems audėjams, komitetas perstatė visą dalyką, kaip darbdaviai norėjo darbininkus apgauti, kad viską atšaukė, ką jie buvo žadėję. Darbininkai labai pasipiktino tokiu darbdavių pasielgimu ir pastatė bosams naujus reikalavimus. Darbininkai laikosi gerai ir

Detroito Lietuvių Darbininkų Apieku
Cia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pilti su tuos daug prieinamesne kaina, negu kur kitur dabartinis laikas.
M. A. KISHON, Aptiekinis Serbikas
8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 8948 CHESEB ST. DETROIT

NESVAIGINK SAVO KUDIKIŲ
Geriau leisk kūdikiai vertis, negu pripratę ji su meduliu. Nėra marmaladžių medų. Jis yra tik išgerę reikiama medulio, ryta, iš darbininkų šeimų, kuri pagaminti su vėdry šaltum, medžio, meduliu. Kūdikiai mėgsta jį. Jis ne padarė. Jūsų aptiekinis parduoda "Bambino" su šilku, arba paspauskite į vietinį agentą.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street

ATEITIES ŽIEDO JAUNUOLIAMS SKAITYMAI
LIETUVŲ MOTERŲ PROGRESYVIO SUSIVYDINIMO IŠLEISTAS VAIKAMS VADOVELIS
TAI YRA PUIKI IR PAMOKINANTI KNYGA
224 puslapiai, drusals popierinis apdaras
Kaina tik 50 centų
Su užsakymais kreipkitės šiuo adresu:
"DARBININKŲ BALSAS"
46 Teneyck St., Brooklyn, N. Y.

"DARBININKŲ BALSAS"
Leidžia Lietuvių Moterų Progresyvis Susivydinimo
Išaina prieš pirmą kiekvieno mėnesio.
PRENUMERATOS KAINA METAMS 1 DOLERIS
Tai yra labai interesingas ir pamokinantis žurnalas, pa apmąstys viso tarptautinio moterų ir abalio darbininkų mo. Daug talpinama eilių ir apysakų. Kiekvienas, norintis į pamokinančių pasiekimų pavyzdį užrašyti "Darbininkų Balsa" moterys privalo skaityti, nes daug moterų klaidinama jame.
"DARBININKŲ BALSAS"
46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

VASARA JAU ATĖJO
LIETUVOS ŽMONĖMS BUS REIKALAVIMAS PARAMA
Daugeliui iš jų bus reikalinga pirkti šaklos laukų užsėjimą. Bet šaklos nusipirkti, r ikia turėt pinigų.
Dabar jau laikas pasigirdi pinigų savo giminėms ir draugams Lietuvoj.
Visuomet siūskite pinigus Lietuvon per **"LAISVĖS" PINIGŲ SIUNTIMO SKYRŲ**
"Laisvės" pinigų siuntimo skyrius siunčia pinigus Lietu-vo-n litaais ir doleriais žemiu-siomis kainomis.
PRISTATOME ADRESATUI GREITAI IR SAUGIAI
"LAISVĖ"
46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.
Telephone Stagg 3878

L. Čiobrelis.

LAISVAS KALĖJIMAS

(Tęsa.)

Gyvenant laukinėse sąlygose, kartais prisieina pavartoti gudrybę. Čionai man atėjo mintis išbandyti dar Lietuvoje girdėtą pasakojimą, kaip žmonės supina trioptus ir leidžia į Nemuną. Istolo buvau daug trioptų matęs Nemunu plaukiant, bet apie jų tvėrimą nieko nežinojau. Paaikškinus dalyką savo draugams, leidomės įsiekti rąstų, kurie, nubėgus žiemos keliui ir nespėjus juos išvežti, tankiai pasilieka puvimui. Eidamas tolyn, aikštėje pamačiau krūvą nestorų rąstų; kaip tik geri del mūs tikslo! Apsidžiaugęs savo radiniu, pasiūkau savo draugus ir pasidalinome darbu: vienas nuėjo įsiekti ką nors, su kuo juos būtų galima surišti krūvon, o kitas, su manim, ren-gėmės juos risti į paupį. Kada mudu pri-siartinome prie rąstų, pamatėme stebūklą. Bet aš visgi neapsirikau: ant žemės guli koks dešėtkas kitas rąstų po kokia dešimtis pėdų ilgio, o ant šių rąstų prisiraitė devy-nios galybės kirmėlių, visokio kalibro ir vi-sokių spalvų: vienos pilkos, kitos dryžos, o dar kitos juodos; nekurių ilgis siekė šių rąstų ilgumą. Nežinojau aš jų susirinkimo tikslo, bet apgailestavau, jog aš taip toli nuo civilizacijos ir negaliu susinešti su po-nu Burns, o be abejonės, jis būtų suradęs pamatą kriminaliui anarchizmui, ir naba-gėm būt buvę riestai! Mūsų apsiėjimas su jom visgi buvo mandagus, nors juo ir ne-norėjo užleisti mums reikalingų rąstų. Tu-rėdamas su savim senus marškinius, "palie-cavojau" ant "afieros", su kurių pagelba su-kūrėm ugnį, nes viskas buvo įmirke, kaip eglinės šakutės, taip beržinės žievės. Sukū-rėm ugnį, nes viskas buvo įmirke, kaip eglinės šakutės, taip beržinės žievės. Sukū-rus ugnį ir padarius dūlį taip, kad vėjas neštų dūmus ant šio nepaprasto susirinki-mo, negeistinėji sutvėrimai pradėjo šliaužti į visas puses ir mes buvom pergalėtojais! Dabar pradėjome savo darbą: risti į paupį rąstus. Nuleidę šešis rąstus upėn, turėjo-me pavartoti visus mūsų apatinius drabu-žius pririšimui jų, nes rąstai po vieną pra-dėjo su mumis atsiveikinti. Berišdami rąstus prie kelmų ir bedrūtindami juos krū-vo-n, pabaigėme draskyti visus mūsų "atlie-kamus" drabužius, o dar mūsų "pervazas" nebuvo galutinai suveržtas, kad galėtume be baimės stoti ant jo. Tada/skabėme eglinės šakos, sukome iš jų vytis ir su jomis laigėme risti į krūvą rąstus.

Darbas pasibaigė — "pervazas" gata-vas!

Mudu su ukrainu užsilpome ant šio pervažo, kad išbandyti keliamąją pajėgą. Rąstam esant įmirkusiems ir be pridedamo-jo sunkumo vos biskelis jų kyšojo iš vandens, o užsilpęs ant jų, visai pasinėrė vandenin. Antras mano sąkeleivis, francūzas, matydamas, jog mudu savo sunkumu kel-tuvą panardinome, rankas kratydamas, at-sisakė ką nors bendro turėti su mumis, Nu-lipę nuo keltuvo, susimedžiojom dvi ilgas šatras ir ant laimės, eidami savo keltuvo link, radome vieną irklą, kuris mums pati-ko nei šuniui botagas; atsiveikino me su sa-vo užsipyreliu — baidiu — draugu francū-žu, stojome ant šio keltuvo, su irklu nukir-tome skarulius, su kuriais buvo pririštas mūsų keltuvus, atsistūmė nuo krašto, ma-nėme desigausim įžambiai į kitą pusę upės, kur matėsi augštas akmeninis krantas. Bet kur tau. Rąstam esant apskendusiems, pa-tekome sriovės malonėn. Ką mudu neda-rėm, kiek nedėjome spēkų, išpradžių šatro-mis ir irklu, bet smarkumas sriovės atėmė iš mūs įrankius, tada bandėme rankomis, kad kaip nors, kaip nors išsistūmūs iš vi-durio upės ir prisibloškus kad ir prie nepa-geidaujamo kranto. Visos pastangos buvo pernėk: vanduo apsiputojė, įsitraukęs mus upės vagon, laiks nuo laiko apskudamas mūsų keltuvą, nešė tolyn. Būdami bejė-giais ir nešami šios pasitususios vandens sriovės, nukeliavome kokias šešias ameriko-niškas mylias. Staiga išgirdom koki tai ne-paprastą vandens šniokštimą. Atėjo min-tis, bene tik bus vandenpuolis, kurių šioje kalnuotoje apielinkėje yra gana apšėiai. Čia mudu ne juokais susirūpinome savo li-kimu!

Kairėje pusėje upės matėsi augštas ak-meninis krantas. Po desinės būta lygumos, bet upės vanduo toli buvo išsiliejęs už savo normalio kranto. Neteke irimuisi įmonių, ir vėl stvėrėmės rankomis ir kojomis dirbti, kad kaip nors, kaip nors pasukus į šį už-lietąjį mišką ir gavus progą užsikabinti už medžių šakų, kurios taipgi mirko vanden-yje. Mūsų pastangos buvo veltui — mudu skubiai plaukėm prapulties link. Šniokšti-mas vis darėsi aiškesnis ir aiškesnis. Stai matome staigų pasisukimą. Ties pasisuki-mu upė supuola savo vagon—sriovės smar-kumas žymiai pakyla. Cia matosi akme-niniai vartai, per kuriuos vanduo, daiznuo-damas savo monotonišką dainą, stebėtinu vikrumu, verčiasi žemyn. Vanduo, rašyda-mas kokias tai magiškas lelijas ant savo paviršiaus ir išduodamas sriabiantį balsą, vis smarkyn ir smarkyn nešė mūsų prapul-ties link!

(Daugiau bus)

